

Hej då, medeltiden

Malmö Skofabrik grundades precis när den moderna svenska skobranschen tog form. Ända sedan medeltiden hade skomakare gjort skor i städerna eller också hade skomakare och gesäller rest runt till gårdarna på landet och tillverkat skor för hand.

Men i takt med industrialiseringen och urbaniseringen under 1800-talets andra hälft behövde skotillverkningen moderniseras. Efterfrågan på prisvärda och moderiktiga skor i bra kvalitet var enorm och 1873 startades den första skofabriken i Sverige när A.F. Carlssons skomakeri började med industriell skotillverkning.

De kommande decennierna grundades många skofabriker runtom i landet. 1893 såg även Malmö Skofabrik dagens ljus och verksamheten blev under de första åren så framgångsrik att ledningen snart bestämde sig för att bygga en egen fabrik i det nyanlagda industriområdet vid hörnet av Zenithgatan och Industrigatan.

År 1907 stod Malmö Skofabriks nya byggnad klar och Sveriges modernaste skofabrik med de senaste maskinerna låg nu i Skåne.

**Malmö Skofabriks
Aktiebolag
MALMÖ**

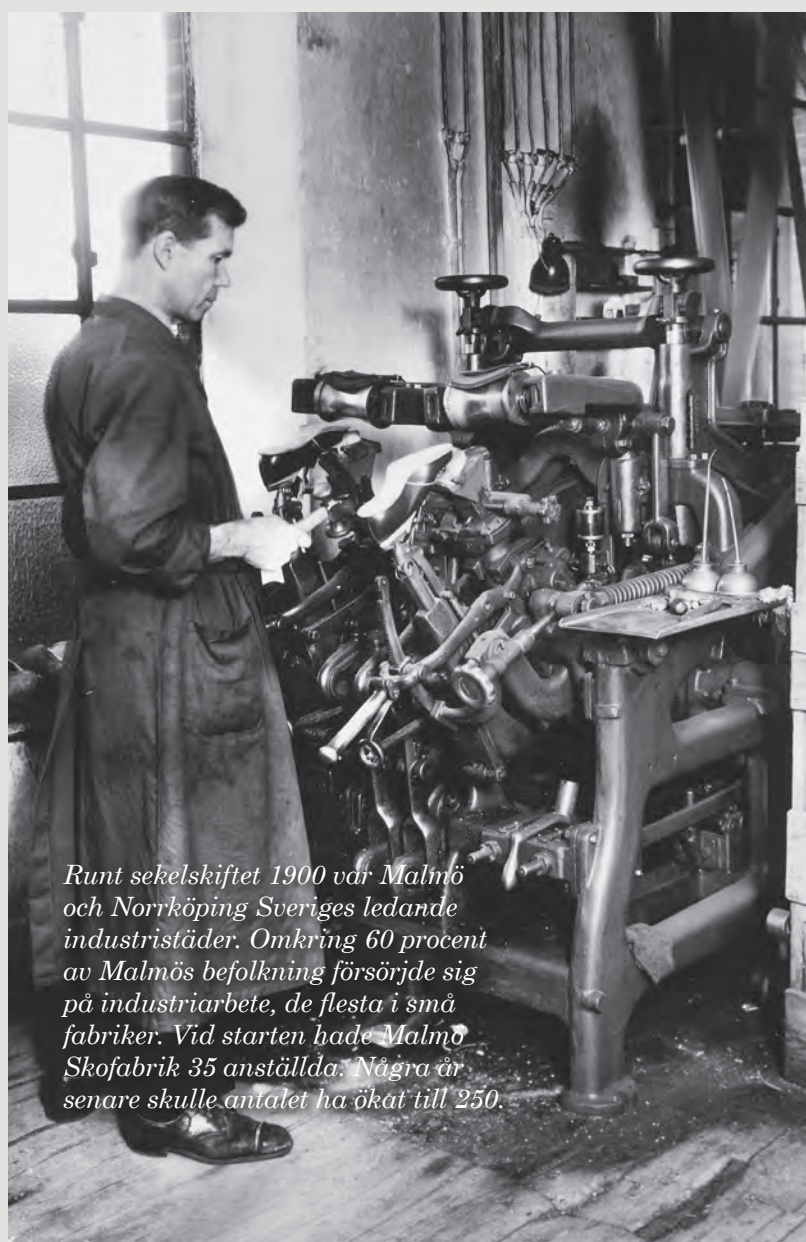

Herkules: varumärke med muskler

Den svenska skotillverkningen skyddades av ett tullsystem som i princip förhindrade konkurrens från utländska företag, vilket gav svenska skotillverkare ensamrätt till den snabbt växande marknaden.

Men fabriksstillverkade skor betraktades av skomakare

som ett modernt påfund av dålig kvalitet. För att höja anseendet och öka försäljningen lanserade Malmö Skofabrik 1897 varumärket Herkules och i decennier såldes Herkules-skor i särskilda Herkules-butiker på många orter i södra Sverige.

Runt sekelskiftet 1900 var Malmö och Norrköping Sveriges ledande industristäder. Omkring 60 procent av Malmös befolkning försörjde sig på industriarbete, de flesta i små fabriker. Vid starten hade Malmö Skofabrik 35 anställda. Några år senare skulle antalet ha ökat till 250.

»Ingen känsla af drag eller ojämn värme«

Värme- och ventilationssystemet i den nybyggda skofabriken

installerades av ingenjörsoch maskinfirman C.A.

Ambrosius, som våren 1906 skrev till ledningen för Malmö Skofabrik och beskrev systemets fördelar:

”Den inpressade friska luften är af i det närmaste rummets temperatur, hvarför ingen känsla af drag eller ojämn värme kan förnimmas.

Att luftinförseln äfven åstadkommer ett absolut luftombyte, i detta fall beräknadt minst 2 gånger per timma, till skillnad

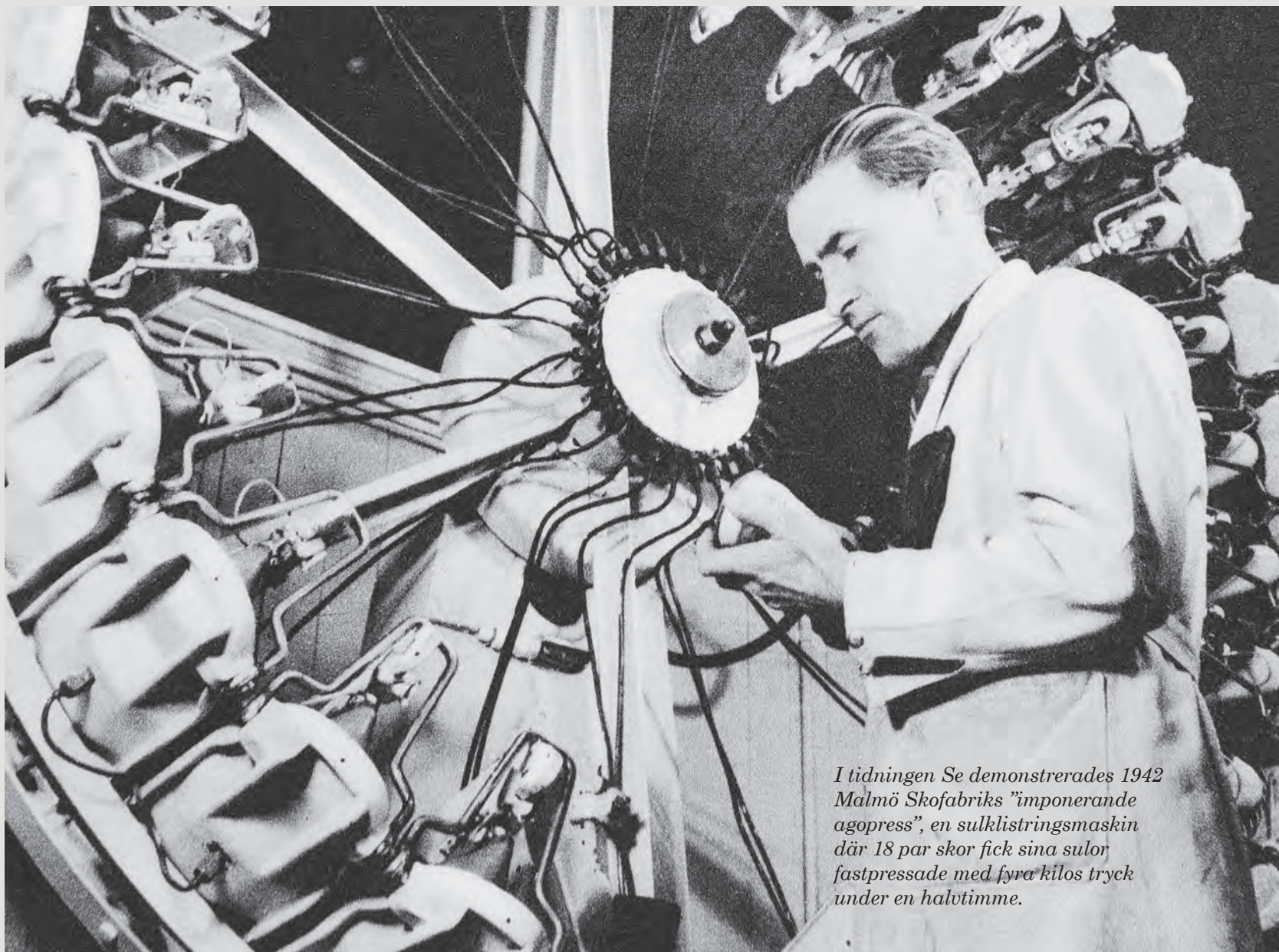
från andra system, ligger i öppen dag på grund af lagarna för fördelning af luftens tryck”.

Hänger du med? Det gjorde ledningen – och gjorde tummen upp.

Tre skofabriker blir en

Som en följd av krisåren i samband med depressionen gick Malmö Skofabrik 1930 samman med Eslövs Skofabrik och Malmö Läderfabrik. Den nya koncernens varumärke Gyllene Gripen skulle under flera decennier bli ett välkänt kvalitetsbegrepp i skobranschen.

I tidningen Se demonstrerades 1942 Malmö Skofabriks "imponerande agopress", en sulklistringsmaskin där 18 par skor fick sina sulor fastpressade med fyra kilos tryck under en halvtimme.

”Våra modeller representera det senaste inom skomode”

Malmö Skofabrik

– en mönsterarbetsplats under andra världskriget

Mitt under brinnande världskrig gav Gyllene Gripen-koncernen ut en bildreportagetidning, som 1942 skickades ut till Sveriges skohandlare för att beskriva tillverkningen, kvalitetskänslan och den fina arbetsmiljön på Malmö Skofabrik. Tidningen var en påkostad produkt med bilder och texter av redaktionen för Se, som hade grundats några år tidigare som Sveriges första bildreportagetidskrift. Här är några exempel som i sann journalfilmsanda berättar om vilken mönsterarbetsplats den skånska skokoncernen var.

"Bland Malmökoncernens cirka 1 000 anställda och arbetare finns självfallet massor med ungdomar. De ungas fritidsproblem är något företagsledningen uppmärksammat. Det gäller att sysselsätta och förströ de unga även under fritidstimarna. Hemgårdsaftnar, föreläsningar, studier, symöten, gymnastik och sport stå på Gyllene Gripen-ungdomarnas gedigna fritidsprogram."

"Det kanske ser ut som en saga, men är faktiskt sant: förutom de propa omklädningsrummen stå även duschrum till personalens förfogande. Man behöver bara kasta en flyktig bild på den här unga damens min för att förstå hur uppskattad duschen är."

"Här ha vi ett litet urval av 'Gripen'-flickorna. De äro utmärkta representanter för modern svensk arbetarungdom när den är som bäst. Malmökoncernenes gymnastikflickor ha för övrigt haft offentlig uppvisning i Malmö och pressen var frikostig med superlativerna. 'Gripen'-flickorna är i form – både på fritiden och i arbetet."

"Friska tänder betyder mycket för hälsan. Malmökoncernens ledning har därför träffat avtal med tandläkare Ragnar Olow, som numera svarar för personaltandvården. Den kostnad som uppstår förskottas av företaget och avdrages med ett mindre belopp på veckolönen."

Katja of Sweden

— popmode, flärd och glamour

Den världsberömda skånska modedesignern Katja Geiger hade 1953 flyttat tillbaka till Skåne efter en tid i USA, tillsammans med sin make, filmproducenten och regissören Rod Geiger.

Tillsammans startade de varumärket Katja of Sweden, som under 50- och 60-talen blev ett trendskapande och framgångsrikt modeföretag. Katja designade från 1954 kläder i samarbete med Malmö Mekaniska Tricotfabrik (MMT) och från 1957

formgav hon skor för Gyllene Gripén i Malmö.

De första Katja of Sweden-skorna var bekväma skor med låg klack, utformade för att passa klädesplaggen i hennes kollektion. Såväl skor som kläder skulle vara både bekväma och snygga i bästa skandinaviska tradition. Hon samarbetade ofta med unga konstnärer som bidrog till att ge hennes design dess speciella stil.